



**Rīcības plāns pamatnostādņu “Ģimenes  
valsts politikas pamatnostādnes 2011. –  
2017.gadam” īstenošanai  
2011. – 2013.gadam**

03.06.2011.



# Virsmērķis

Rīcības plāna virsmērķis atbilst Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu 2011. – 2017.gadam virsmērķim –

**veicināt ģimeņu nodibināšanu, stabilitāti, labklājību un sekmēt dzimstību, kā arī stiprināt laulības institūciju un tās vērtību sabiedrībā**



# Turpmākā rīcība

- 2011.gada 26.maijā Rīcības plāns izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē
- Līdz 2011.gada 13.jūnijam ir atzinuma sniegšanas termiņš
- Līdz 2011.gada 1.jūlijam Rīcības plānu paredzēts iesniegt Valsts kancelejā



# Finansējums

- Saskaņā ar valstī esošajiem konsolidācijas pasākumiem, **līdz 2013.gadam** Rīcības plānā iekļautie uzdevumi ir jāīsteno **esošo valsts un pašvaldību budžeta līdzekļu ietvaros**
- Sākot ar 2013.gadu, katru gadu likumprojekta par valsts budžetu kārtējam gadam ietvaros var tikt izskatītas papildus finansējuma piešķiršanas iespējas
  - Ar iesaistītajām institūcijām ir panākta vienošanās, ka izstrādātajā rīcības plānā pasākumi, kas paredzēs papildus finansējuma nepieciešamību, netiks iekļauti



# Rīcības virzieni

Rīcības plānā ietvertie galvenie rīcības virzieni:

1. Ģimenes dibināšana un laulība.
2. Ģimenes dzīves plānošana un bērna ienākšana ģimenē.
3. Atbalsts vecāku pienākumu īstenošanai.
4. Ģimenes stabilitāte.
5. Ārpusģimenes aprūpe.



# Galvenie pasākumi

- Paaugstināt IIN atvieglojuma par apgādībā esošu personu likmi
- Pirmsskolas izglītības iespēju nodrošināšana
- Valsts pilnībā apmaksāta ēdināšana 1. līdz 4.klašu skolēniem
- Mājokļu atbalsta politika
- Atbalsta pasākumi daudzbērnu ģimenēm
- Vardarbību veikušu personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu izveidošana
- Ārpusģimenes aprūpes sistēmas uzlabošana



# Paaugstināt IIN atvieglojuma par apgādībā esošu personu likmi I

→ Paaugstināt IIN atvieglojuma par apgādībā esošu personu apmēru, paredzot, ka šis atvieglojums sastāda **vismaz 50% no valstī noteiktās minimālās algas** vai **ieviest diferencētu IIN atvieglojuma par apgādībā esošu personu apmēru**, paredzot, ka par 1.bērnu atvieglojuma apmērs ir 50% no valstī noteiktās minimālās algas, 2.bērnu – 55%, 3.bērnu – 60% un par 4 un nākamajiem - 65%.

→ Līdz 2011.gada 3.ceturksnim MK iesniegta koncepcija pasākuma ieviešanai (FM, LM).



# IIN atvieglojums par apgādībā esošām personām II

→ Ja paaugstina IIN atvieglojumus par apgādībā esošu personu vismaz **līdz 50 % no minimālās darba algas**, nepieciešami papildus ~ **30 milj.latu** (pašvaldību budžets - 24.1 milj.latu, valsts budžets - 5.9 milj.latu)

→ **Ieviešot IIN progresīvo likmi** par apgādībā esošām personām – nepieciešams papildus ~ **60 milj.latu**





# Pirmsskolas izglītības iespēju nodrošināšana

→ Saskaņā ar IZM datiem 2010.gada nogalē rindā pirmsskolas izglītības iestādēs bija aptuveni 40 tūkst. bērni, no kuriem Rīgā -19 753

→ Noteikt pašvaldībām pienākumu nodrošināt alternatīvas iespējas bērna pieskatīšanai (aukļu dienesti, pakalpojumu pirkšana no privātajiem bērnudārziem u.c.), ja nav iespējams bērnam nodrošināt vietu PII

→ Līdz brīdim, kamēr pilnībā būs atrisināts jautājums par pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamību, ieteikt pašvaldībām ieviest prioritāras kategorijas bērnu uzņemšanai pirmsskolas izglītības iestādēs (piemēram, nodarbināto vecāku bērni, daudzbērnu ģimeņu bērni, adoptētie bērni)

→ Ieviest principu “Nauda seko bērnam”



# Valsts pilnībā apmaksāta ēdināšana 1. līdz 4.klašu skolēniem

→ Pasākums tiks iekļauts nākamajā Rīcības plānā 2014. – 2017.gadam, jo prasa papildu budžeta līdzekļus

→ Izmaksas par visu 1.klases skolēnu ēdināšanas nodrošināšanu no valsts budžeta - **2 milj. 264 tūkst. gadā**

→ Aptuvenās izmaksas, lai nodrošinātu skolēnu no 1.līdz 4.klasei ēdināšanu – **9 milj. latu gadā**



# Mājokļu atbalsta politika I

→ Izstrādāt priekšlikumus kompleksai ģimenes mājokļa problēmu risināšanai (piemēram, ilgtermiņa īres dzīvokļa jautājumi, esošā dzīvojamā fonda uzturēšana, nekustamā īpašuma nodokļa atlaides, mājokļu attīstības kreditēšanas programmas turpmākā nepieciešamība);

→ Sniegt atbalstu dzīvokļu īpašniekiem daudzdzīvokļu māju renovācijai darbības programmas „infrastruktūra un pakalpojumi” aktivitātes „daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” ietvaros.



# Mājokļu atbalsta politika II

## Nepieciešamie pasākumi:

→ Novirzīt valsts un pašvaldību ieņēmumus 1% apmērā no IIN valsts atbalsta sniegšanai ģimenēm ar bērniem (lētāku īres mājokļu pieejamības veicināšanai) – paredzamais finansējums **aptuveni 7,8 milj. latu** (valsts un pašvaldību budžeta līdzekļi).

→ Sagatavot priekšlikumus komercbankām par hipotekāro kredītu ar labvēlīgākiem nosacījumiem ģimenēm ar bērniem, padarot tos pieejamākus mājokļa iegādei vai būvniecībai – finansējuma izmaksas neietekmē valsts un pašvaldību budžetus, jo tas skar komercbanku finanšu līdzekļus.



# Atbalsta pasākumi daudzbērnu ģimenēm

→ Līdz brīdim, kamēr pilnībā būs atrisināts jautājums par pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamību, ieteikt pašvaldībām ieviest prioritāras kategorijas bērnu uzņemšanai pirmsskolas izglītības iestādēs (piemēram, nodarbināto vecāku bērni, daudzbērnu ģimeņu bērni, adoptētie bērni);

→ Uzlabot identifikācijas karšu funkcionalitāti, pēc pieprasījuma tajās iekļaujot informāciju par to, vai personai ir daudzbērnu ģimenes, audžuģimenes, aizbildņa u.c. statuss;

→ Saglabāt daudzbērnu ģimenes statusu arī pēc tam, kad vecākais bērns sasniedz 18 gadu vecumu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecumam, ja bērns turpina izglītoties.



# Vardarbību veikušu personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu izveidošana

→ Noteikt pienākumu varmākam atstāt ar vardarbībā cietušo personu kopīgo dzīvesvietu un aizliegumu tuvoties cietušajai personai;

→ Ieviest sociālās rehabilitācijas pakalpojumus no vardarbības cietušām pilngadīgām personām (t.sk. no vardarbības cietušo bērnu, kuriem tiek sniegta rehabilitācija institūcijā, pilngadīgajiem pavadoņiem un no seksuālās vardarbības cietušajiem) un vardarbību veikušām personām, kuras nav probācijas dienesta klienti.



# Ārpusģimenes aprūpes sistēmas uzlabošana

- Katru gadu izveidotas vismaz divas “jauniešu mājas”;
- Noteikt obligātu pienākumu audžuģimenēm reizi 5 gados pilnveidot zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā;
- Ievērtēt iespēju ieviest “Quality4Children” standartus, vienlaikus ieviešot vienu no standartiem – bērnu aprūpes iestādēs bērnu skaits grupā nepārsniedz 8 bērnus;
- Palielināt atbildības aizbildnim par pienākumu pildīšanu un pabalsta aizbildnim par bērna uzturēšanu apmēru.





# Paldies!

*Līvija Liepiņa*  
Labklājības ministrijas  
Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore

